

YETIM VA OTA-ONA QARAMOG'IDAN MAHRUM BO'LGAN BOLALARNI IJTIMOYIY QO'LLAB-QUVVATLASHDA INTEGRATSIYALASHGAN YONDASHUVNING AHAMIYATI

Shukurov Ikrom Qosimovich

Ijtimoiy inspeksiyaning Buxoro viloyat boshqarmasi bosh mutaxassisi

Annotatsiya: Mazkur maqolada yetim hamda ota-ona qaramog'idan mahrum bo'lgan bolalarni ijtimoiy qo'llab-quvvatlash masalalari integratsiyalashgan yondashuv asosida tahlil etilgan. Tadqiqotda ijtimoiy himoya tizimining ta'lim, sog'liqni saqlash, mehnat va ijtimoiy xizmatlar bilan o'zaro bog'liqligi yoritilib, bolalarning ijtimoiy himoyaga bo'lgan ehtiyojlarini qondirishda kompleks choralar zarurligi asoslab berilgan. Maqolada bolalarni jamiyat hayotiga tayyorlash, ularning ijtimoiy faolligini oshirish va mustaqil hayotga moslashuvini ta'minlash bo'yicha ilmiy-amaliy xulosalar keltirilgan.

Kalit so'zlar: Ijtimoiy qo'llab-quvvatlash, integratsiyalashgan yondashuv, yetim bolalar, ijtimoiy xizmatlar, moslashuv, bolalar farovonligi, ijtimoiy rivojlanish.

Mavzuning maqsadi: Ushbu maqolaning maqsadi yetim va ota-ona qaramog'idan mahrum bo'lgan bolalarni ijtimoiy qo'llab-quvvatlashda integratsiyalashgan yondashuvning mazmuni va ahamiyatini ochib berishdan iborat. Tadqiqot jarayonida turli soha va institutlar o'rtasidagi hamkorlikning bolalar hayotidagi ijobiy ta'siri tahlil qilinadi. Shuningdek, ijtimoiy xizmatlar tizimini yagona mexanizm sifatida takomillashtirish orqali bolalarning huquq va manfaatlarini samarali himoya qilish yo'llarini aniqlash maqsad qilib olingan.

Mavzuning dolzarbligi: Zamonaviy jamiyatda ijtimoiy muammolar ko'p qirrali bo'lib, ularni hal etish faqat bitta soha doirasida amalga oshirilishi yetarli emas. Yetim va ota-ona qaramog'idan mahrum bo'lgan bolalar ta'lim, sog'liq, psixologik holat va ijtimoiy moslashuv bilan bog'liq muammolarga bir vaqtning o'zida duch keladilar. Shu sababli ularni ijtimoiy himoya qilishda yagona, uzviy va muvofiqlashtirilgan tizimni shakllantirish zarurati yuzaga kelmoqda. Ushbu mavzu aynan mana shu ehtiyojdan kelib chiqqan holda dolzarb hisoblanadi.

Asosiy qism: Yetim va ota-ona qaramog'idan mahrum bo'lgan bolalarni qo'llab-quvvatlash tizimi ijtimoiy barqarorlikni ta'minlovchi muhim omillardan biridir. Ushbu tizim samaradorligi ko'p jihatdan turli ijtimoiy institutlar faoliyatining o'zaro uyg'unligiga bog'liq. Avvalo, integratsiyalashgan yondashuv tushunchasi bolalar bilan ishlashda ta'lim, sog'liqni saqlash, ijtimoiy himoya va bandlik tizimlarining birgalikdagi faoliyatini nazarda tutadi.

Masalan, yetim bolalarning ta'lim jarayonida psixologik xizmatlar bilan ta'minlanishi ularning bilim olish samaradorligini oshiradi. Shu bilan birga, sog'lom psixologik muhit bolalarning jamiyatga moslashuvini yengillashtiradi.

Ijtimoiy xizmatlarning muhim vazifalaridan biri — bolalarni mustaqil hayotga tayyorlashdir. Bu jarayonda moliyaviy savodxonlik, kundalik hayot ko'nikmalari va kasbiy tayyorgarlik muhim o'rin tutadi. Integratsiyalashgan yondashuv ushbu ko'nikmalarni shakllantirishda turli mutaxassislar — pedagoglar, psixologlar va ijtimoiy xodimlarning hamkorligini talab etadi.

Bundan tashqari, mahalla institutining roli alohida ahamiyatga ega. Mahalla yetim bolalarni aniqlash, ularning muammolarini o'rganish va ijtimoiy xizmatlarga yo'naltirishda muhim bo'g'in hisoblanadi. Mahalla va davlat organlari o'rtasidagi samarali hamkorlik bolalarni qo'llab-quvvatlash tizimining barqarorligini oshiradi.

Xulosa: Xulosa qilib aytganda, yetim va ota-ona qaramog'idan mahrum bo'lgan bolalarni ijtimoiy qo'llab-quvvatlashda integratsiyalashgan yondashuvni joriy etish dolzarb vazifa hisoblanadi. Bunday yondashuv bolalarning ijtimoiy, ruhiy va jismoniy rivojlanishini ta'minlashga xizmat qiladi hamda ularning jamiyatda to'laqonli hayot kechirishiga zamin yaratadi. Ijtimoiy himoya tizimini kompleks rivojlantirish orqali bolalar farovonligini oshirishga erishish mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi.
2. O'zbekiston Respublikasining "Ijtimoiy xizmatlar to'g'risida"gi Qonuni.
3. "Bola huquqlarining kafolatlari to'g'risida"gi Qonun.
4. BMT Bola huquqlari bo'yicha qo'mitasi materiallari.
5. Ijtimoiy ish va bolalar farovonligi bo'yicha ilmiy nashrlar.